

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ
(عنکبوت / ۴۹)

مرداد ماه ۱۴۰۲

مدارس قرآن بنیان

(مدارس حفظ همراه با تحصیل)

ویژه دانش آموزان متوسطه اول

مؤسسه قرآنی فرهنگی بیت الاحزان حضرت زهرا (سلام الله علیها)

مقدمه

«همه می‌توانند نخبه قرآنی و علمی باشند»

پیرو دستور مقام معظم رهبری مبنی بر تحول بنیادی در آموزش و پرورش و از طرفی دیگر دستور معظم له مبنی بر تربیت ده میلیون حافظ کل قرآن کریم و نیز با توجه به نظر تمامی کارشناسان حوزه حفظ قرآن کریم که تنها راه تربیت ده میلیون حافظ قرآن کریم از طریق نظام رسمی آموزش کشور «آموزش و پرورش» می‌باشد، مؤسسه قرآنی فرهنگی بیت الاحزان حضرت زهرا(سلام الله علیها) با بهره‌گیری از تجربه موفق در اجرای طرح‌های تخصصی حفظ قرآن کریم نظیر مراکز شبانه روزی حفظ کل قرآن کریم در یک سال، طرح ملی رحله (حفظ جزء ۳۰ و سوره مبارکه بقره در ایام تعطیلات تابستان) و نیز راه اندازی مراکز تخصصی حفظ همراه با تحصیل با همکاری اداره کل آموزش و پرورش فارس و کسب نتایج درخشان قرآنی، آموزشی و تربیتی، طرح «مدارس تخصصی حفظ همراه با تحصیل» با شعار «همه می‌توانند نخبه قرآنی و علمی باشند» را ارائه می‌نماید.

اهداف

۱- تحقق دستور مقام معظم رهبری مبنی بر تحول بنیادی در آموزش و پرورش و تربیت ۱۰ میلیون حافظ قرآن کریم مسلط به محفوظات و معانی و معارف قرآن و ان شاء الله عاملان به قرآن کریم

۲- رشد و توسعه معارف، مفاهیم و سواد قرآنی دانش آموزان و ارائه یک مدل آموزشی-تحصیلی قرآن پایه با محوریت حفظ قرآن کریم

۳- تربیت قرآنی دانش آموزان و زمینه سازی برای تربیت نیروهای کارآمد اعم از مدیران و اساتید قرآنی خصوصاً در وزارت آموزش و پرورش با جذب و استخدام حافظان قرآن کریم در آموزش و پرورش و ایجاد یک تحول ساختاری

۴- مردمی سازی فعالیت‌های قرآنی و تحصیلی آموزش و پرورش

۵- صرفه جویی در نیروی انسانی آموزش و پرورش با سپردن بخش قرآنی به صورت کامل به بخش مردمی و کم کردن ساعات آموزش تحصیلی با تدریس متمرکز دروس

فراهم آوردن زمینه حفظ آیات، تدبر در آنها و توانایی بهره‌گیری از آموزه‌های قرآن کریم در زندگی فردی و اجتماعی

امتیازات

جلوگیری از آسیب‌های اخلاقی و تربیتی

آشنایی با ترجمه، معارف و تفسیر قرآن کریم

تسلط بر صحیح خوانی و ترتیل و تجوید قرآن کریم

ترویج و نهادینه کردن فضائل اخلاقی خصوصاً حجاب در بین دانش‌آموزان

جلوگیری از افت تحصیلی دانش‌آموزان با نهادینه کردن تربیت دینی و قرآنی

حفظ تخصصی کل قرآن بدون ترک تحصیل و بازماندن از آموزش رسمی کشور در طول سه سال تحصیلی متوسطه اول

اعطای گواهینامه حفظ قرآن کریم با امضای مدیرکل قرآن، عترت و نماز وزارت آموزش و پرورش و مسئول مؤسسه بیت الاحزان

برخورداری از مزایایی که برای حافظان قرآن در قوانین پیش‌بینی شده است مانند عضویت در صندوق بیمه هنرمندان و قرآنیان کشور

اخذ مدارک معادل دیپلم (ده جزء)، فوق دیپلم (۲۰ جزء) و لیسانس (حفظ کل) دارای اعتبار حقوقی در صورت قبولی در آزمون سازمان دارالقرآن

اخذ مدرک کارشناسی علوم قرآن و حدیث با شرکت در کلاسهای دانشسرای باقرالعلوم مؤسسه (آمادگی کنکور کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث) در صورت قبولی در آزمون سازمان سنجش

توضیح طرح

دانش آموزان پایه هفتم* در این طرح پذیرش می‌شوند و پس از گذراندن یک دوره مقدماتی دو ماهه در تابستان، از ابتدای مهرماه وارد دوره اصلی می‌شوند.

در این دوره تخصصی که سه سال ادامه خواهد داشت، دانش آموزان در سال اول هفت جزء، در سال دوم یازده جزء و در سال سوم دوازده جزء از قرآن کریم را حفظ خواهند کرد و بدین ترتیب در پایان سال سوم و پایه نهم، به حفظ کل قرآن کریم نائل می‌شوند.

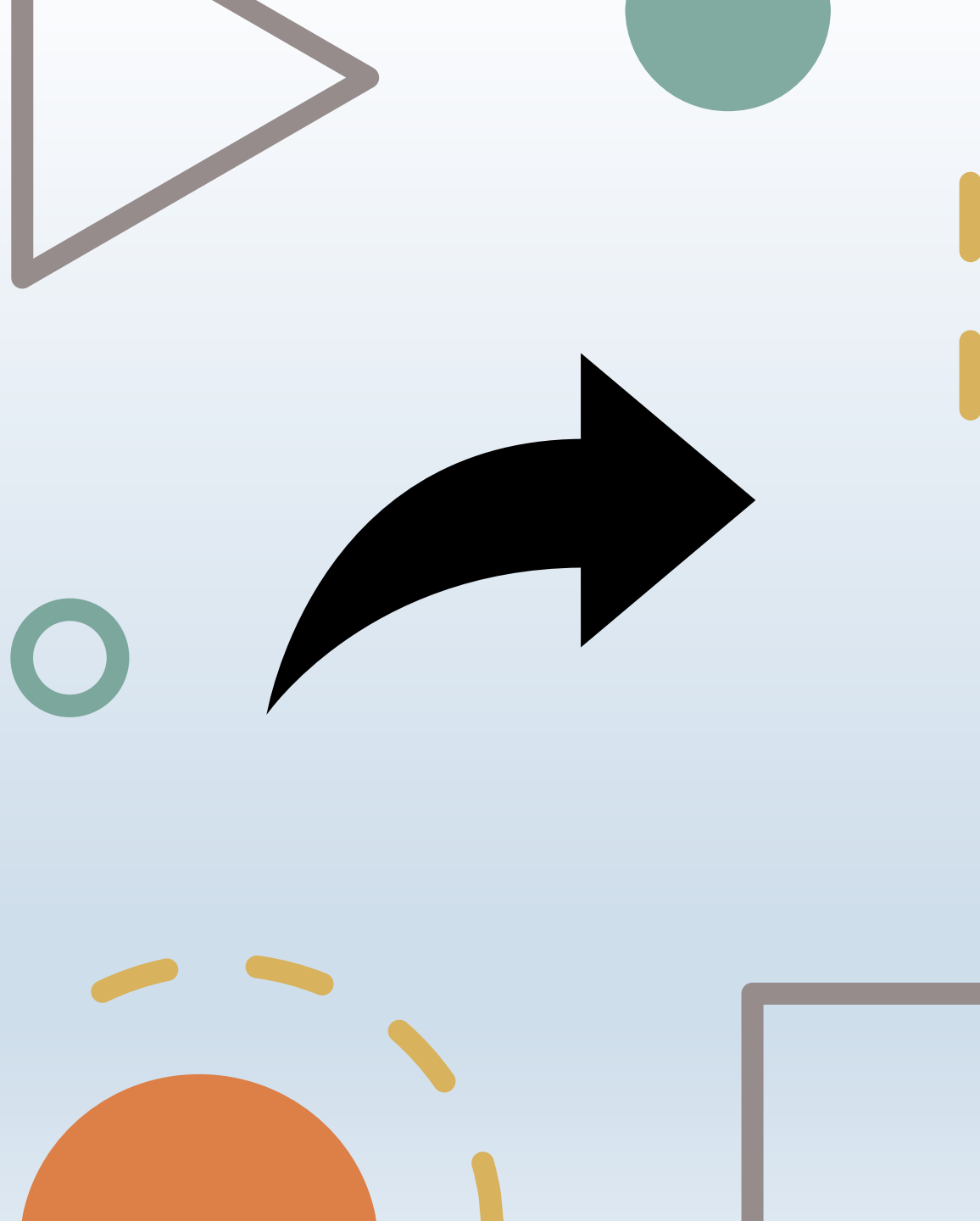
چنانچه دانش آموزانی توان و استعداد لازم را جهت حفظ کل قرآن کریم در ۳ سال نداشته باشند، قطعاً حفظ قرآن متناسب با توان آن‌ها برنامه‌ریزی خواهد شد.

در این طرح از مجموع شش ساعت زمانی که دانش آموزان به صورت روزانه در مدرسه حاضر می‌شوند، ۳ ساعت به حفظ و مرور محفوظات، تجوید، ترجمه و مفاهیم قرآن کریم و سه ساعت نیز به درس‌های مدرسه پرداخته می‌شود که در سه ساعت نخست علاوه بر حفظ قرآن، دروس قرآن مدرسه، عربی و تفکر و سبک زندگی نیز تدریس می‌گردد.

* طبق تجربیات و نظرات کارشناسی بهترین سن جهت شروع حفظ تخصصی قرآن کریم ۱۴ سال می‌باشد .

پیاده سازی آموزش معکوس

✓ با توجه به این که در این مدارس به صورت کاملی به آموزش روخوانی و روانخوانی، تجوید، ترجمه مفاهیم و حفظ و معارف قرآن کریم پرداخته می شود پیشنهاد می گردد درس ها و کتاب های قرآن، تفکر و سبک زندگی، کار و فناوری، هنر و پیام های آسمان به صورت «آموزش معکوس» ارائه شوند یعنی بر اساس طرح یادگیری معکوس که در وزارت آموزش و پرورش به تصویب رسیده است قرآن آموزان دروس فوق الذکر را در منزل مطالعه کنند و در مدرسه به رفع اشکال بپردازند. بدین ترتیب دانش آموزان در وقت و فرصت بهتری به حفظ قرآن و سایر دروس می پردازند.

نوآوری و ابتکار در ارائه دروس مدرسه از طریق تمرکز آموزشی

طبق بررسی‌ها و پژوهش‌های میدانی که مؤسسه انجام داده است، یکی از علل افت تحصیلی دانش‌آموزان و طولانی شدن و زمان بر بودن کلاس‌های مدارس، عدم تمرکز آموزشی است؛ به گونه‌ای که یک دانش‌آموز در مقطع تحصیلی متوسطه اول مجبور است روزانه سه کتاب متفاوت و در طول یک هفته سیزده نوع کتاب و درس را فراگیرد و در حقیقت باید به سیزده معلم در طول یک هفته جوابگو باشد و بیشتر اوقات در طول یک هفته با چندین آزمون مواجه می‌شود.

جهت رفع این نقیصه، در این طرح تلاش شده است که درس‌های مدرسه به صورت متمرکز یعنی درس به درس یا کتاب به کتاب ارائه شود. بدین صورت که مثلاً کتاب ریاضی در طول سه هفته هر روز با دانش‌آموزان کار می‌شود. نهایتاً در کنار ریاضی فقط یک کتاب ساده‌تر مانند دین و زندگی تدریس می‌شود. پس از اتمام این دو کتاب، دو کتاب دیگر مثلاً زبان انگلیسی و کار و فناوری به مدت دو هفته تدریس می‌شود و به همین ترتیب تا پایان ترم، همه کتاب‌ها تدریس خواهد شد.

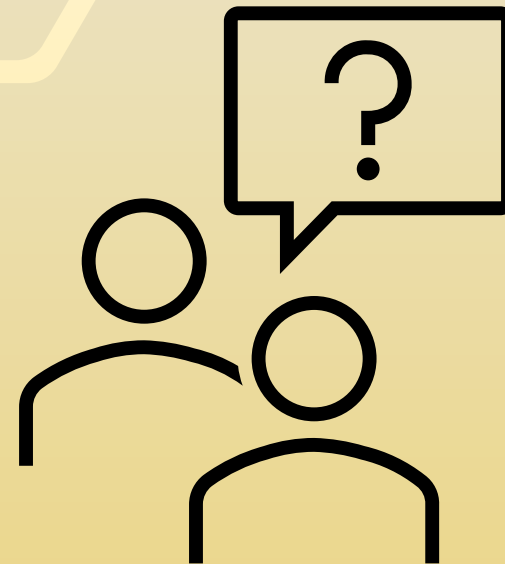
لازم به ذکر است جهت کتاب‌هایی که در هفته‌های گذشته تدریس شده است در هفته‌های بعد کلاس‌های بازآموزی و رفع اشکال با استفاده از ظرفیت روش آموزش معکوس به صورت یک جلسه در هفته برگزار می‌گردد.

گفتنی است یکی از عوامل موفقیت طرح تخصصی حفظ قرآن کریم در مؤسسه بیت الاحزان، تمرکز بر حفظ و جلوگیری از پراکندگی افکار است که در این طرح الحمد لله تا حد زیادی حاصل می‌شود. علاوه بر آن این امر باعث علاقمندی بیشتر دانش‌آموز به مباحث آموزشی و در نهایت فراگیری بهتر ایشان خواهد شد.

امتیاز اولویت ورود حافظان قرآن به دانشگاه فرهنگیان بهترین راه جذب دانش آموزان به مدارس حفظ قرآن

چنانچه دانش آموزانی که در این طرح شرکت می کنند از امتیاز اولویت پذیرش در دانشگاه فرهنگیان برخوردار باشند قطعاً تأثیر چشمگیری در تشویق دانش آموزان خواهد داشت و البته ورود حافظان قرآن به دانشگاه فرهنگیان تحول عظیمی را در دانشگاه شکل خواهد داد و تحول دردانشگاه فرهنگیان، تحول در تمامی مدارس کشور را به ارمغان خواهد آورد چه نتایج شیرینی به بار خواهد آورد، چه غنچه هایی شکفته خواهد شد و چه معضلاتی را از جامعه برطرف خواهد کرد.

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً وَنَرَاهُ قَرِيباً

برنامه آموزش مقدماتی «دو ماه تابستان» ورودی پایه هفتم

طول دوره آموزش	دروس
دو هفته اول تیرماه	روخوانی مفاهیم
دو هفته دوم تیرماه	تجوید مفاهیم صرف مقدماتی
هفته اول مرداد ماه	روش حفظ تجوید صرف مقدماتی
هفته دوم مرداد ماه	تجوید شروع حفظ قرآن کریم (۳ خط)
هفته سوم و چهارم مرداد ماه	تجوید حفظ (۳ خط و ۵ خط) جمعاً ۱۱ صفحه
شهریور	استراحت

بودجه بندی
قرآنی مدارس
تخصصی حفظ
قرآن
همراه با تحصیل

بودجه بندی بخش قرآن پایه هفتم

ترم	ماه	میزان حفظ روزانه	مجموع حفظ ماه
ترم اول	مهر	نصف صفحه (۷ خط)	نیم جزء دوم جزء ۱
	آبان	نصف صفحه (۷ خط)	نیم جزء اول جزء ۲
	آذر	نصف صفحه (۷ خط)	نیم جزء دوم جزء ۲
	دی	توقف حفظ جهت حضور در آزمون ترم اول مدارس	
ترم دوم	بهمن	۱۰ خط	۱۴ صفحه از جزء ۳
	اسفند	۱۰ خط	۶ صفحه پایانی جزء ۳ + ۴ صفحه از جزء ۴
	فروردین	۱۰ خط	نیمه اول جزء ۴
	اردیبهشت	یک صفحه	نیمه دوم جزء ۴ و نیمه اول جزء ۵
	خرداد	توقف حفظ جهت حضور در آزمون پایانی مدارس	
ترم تابستانه	تیر	یک صفحه	نیمه دوم جزء ۵ و نیمه اول جزء ۶
	مرداد	یک صفحه	نیمه دوم جزء ۶ و جزء ۷
	شهریور	مرور محفوظات	

بودجه بندی
قرآنی مدارس
تخصصی حفظ
قرآن
همراه با تحصیل

بودجه بندی بخش قرآن پایه هشتم

ترم	ماه	میزان حفظ روزانه	مجموع حفظ ماه
ترم اول	مهر	یک صفحه	جزء ۸
	آبان	یک صفحه	جزء ۹
	آذر	یک صفحه	جزء ۱۰
	دی	توقف حفظ جهت حضور در آزمون ترم اول مدارس	
ترم دوم	بهمن	یک صفحه	جزء ۱۱
	اسفند	یک صفحه	جزء ۱۲
	فروردین	یک صفحه	جزء ۱۳
	اردیبهشت	یک صفحه	جزء ۱۴
	خرداد	توقف حفظ جهت حضور در آزمون پایانی مدارس	
ترم تابستانه	تیر	دو صفحه	اجزاء ۱۵ و ۱۶
	مرداد	دو صفحه	اجزاء ۱۷ و ۱۸
	شهریور	یک صفحه	جزء ۱۹

پس از پایان حفظ ۱۰ جزء دانش آموزان در آزمون سازمان دارالقرآن شرکت می کنند و مدرک معادل دیپلم دریافت می نمایند.

بودجه بندی
قرآنی مدارس
تخصصی حفظ
قرآن
همراه با تحصیل

بودجه بندی بخش قرآن پایه نهم

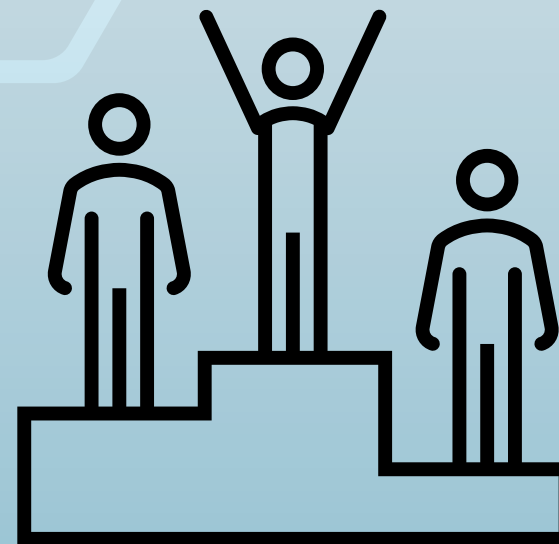
ترم	ماه	میزان حفظ روزانه	مجموع حفظ ماه
ترم اول	مهر	یک صفحه	جزء ۲۰
	آبان	یک صفحه	جزء ۲۱
	آذر	یک صفحه	جزء ۲۲
	دی	توقف حفظ جهت حضور در آزمون ترم اول مدارس	
ترم دوم	بهمن	یک صفحه	جزء ۲۳
	اسفند	یک صفحه	جزء ۲۴
	فروردین	استراحت	
	اردیبهشت	یک صفحه	جزء ۲۵
	خرداد	توقف حفظ جهت حضور در آزمون پایانی مدارس	
ترم تابستانه	تیر	دو صفحه	اجزاء ۲۶ و ۲۷
	مرداد	دو صفحه	اجزاء ۲۸ و ۲۹
	شهریور	یک صفحه	جزء ۳۰

پس از پایان حفظ ۲۰ جزء و همچنین حفظ کل قرآن کریم دانش آموزان در آزمون سازمان دارالقرآن شرکت می کنند و مدرک معادل فوق دیپلم و معادل لیسانس دریافت می نمایند.

بودجه بندی
قرآنی مدارس
تخصصی حفظ
قرآن
همراه با تحصیل

برنامه‌های فرهنگی

- ✓ برگزاری نماز جماعت به صورت روزانه
- ✓ بیان پنج دقیقه احکام بین نمازها
- ✓ برگزاری مسابقات قرآنی، ورزشی و درسی
- ✓ برگزاری اردوهای درون و برون شهرستانی
- ✓ برگزاری جشنواره‌های قرآنی مانند جشن پایان هر جزء و جشنواره جبرئیل امین ویژه حافظان کل قرآن کریم
- ✓ برگزاری محافل و جلسات انس با قرآن کریم
- ✓ برگزاری محافل ملی و مذهبی و جلسات اهل بیتی و ایجاد پیوند عملی بین قرآن و اهل بیت(ع)

برگزاری دوره‌های تکمیلی

- پس از پایان دوره متوسطه اول در دوران تحصیلی متوسطه دوم می‌توان با برگزاری کلاس‌های تثبیت محفوظات، تفسیر و شرکت در دوره‌های آمادگی کنکور کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث نسبت به اخذ مدرک کارشناسی علوم قرآن و حدیث اقدام کرد.
- همچنین می‌توان با برگزاری دوره‌هایی مانند دوره‌های طرح ولایت بر غنای دوره حفظ افزود.

شیوه اجرای طرح

پیشنهاد می‌گردد در گام اول آموزش و پرورش با همکاری مؤسسه قرآنی بیت الاحزان حضرت زهرا(س) در یک برنامه پنج ساله در هر منطقه آموزشی، یک مدرسه تخصصی حفظ قرآن ویژه پسران و یک یا دو مدرسه ویژه دختران جمعاً تعداد ۲۱۰۰ مدرسه به صورت هیئت امنایی و با مدیریت مؤسسه قرآنی بیت الاحزان راه اندازی کند. آموزش و پرورش ضمن اختصاص حداقل دو تا سه مدرسه به این طرح در هر شهرستان، نسبت به تأمین معلمان هر مدرسه و یا حداقل پرداخت حقوق ایشان اقدام نماید.

مؤسسه نیز در مناطق برخوردار با دریافت شهریه از دانش آموزان نسبت به تأمین حقوق معلمان قرآنی اقدام خواهد کرد. تبصره: چنانچه این طرح در مناطق کم برخوردار مانند روستاها برگزار گردد حقوق اساتید قرآنی نیز توسط آموزش و پرورش پرداخت خواهد شد.

جمع	تعداد مدرسه پسرانه	تعداد مدرسه دخترانه	
۱۰۰	۵۰	۵۰	سال اول
۳۰۰	۱۰۰	۱۰۰	سال دوم
۷۰۰	۲۰۰	۲۰۰	سال سوم
۱۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	سال چهارم
۲۱۰۰	۴۰۰	۴۰۰	سال پنجم

جدول پیشنهادی
روند راه اندازی
۲۱۰۰ مدرسه در
یک بازه ۵ ساله